

prihranki pri podnaslovih 1. do 11. in 13. naslova III., pri katerih je dovoljen revirement ter nasvetuje, da naj bi se za l. 1891. izjemno dovolil revirement pri celi potrebščini normalno-šolskega zaklada. Deželni odbor priporoča ta nasvet, ali ker se je za verski pouk v proračun ravno z ozirom na gori omenjeni zakon postavilo 982 gld. več, kakor je predlagal deželni odbor, se finančnemu odseku ni zdelo potrebno, razširjati revirement ter predlaga, da naj v tem oziru ostane, kakor je bilo.

Z ozirom na vse to finančni odsek predlaga:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Proračun normalno-šolskega zaklada za l. 1891. s potrebsčino 310.446 gld., z zaklado 23.244 gld. in s primanjkljajem 287.202 gld., ali okroglo 287.200 gld. se odobri.

2. V pokritje tega primanjkljaja se bode l. 1891. pobirala 10% priklada na celo pred-

pisano vsoto vseh direktnih davkov, torej zlasti od rednega davka z vsemi državnimi prikladami vred pri zemljiškem davku, pri hišni najemarini in hišno-razrednem davku, pri pridobninskem in dohodninskem davku po vsi deželi. Nedostatek v znesku 137.200 gld., kateri se potem še pokaže, naj se pokrije iz deželnega zaklada.

3. Deželnemu odboru se naroča, da sklepu pod točko 2. pridobi Najvišje potrjenje.

4. V podrubrikah *a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, n* rubrike III., „Potrebščina“ dovoljuje se c. kr. deželnemu šolskemu svetu revirement po dogovoru z deželnim odborom.

5. Potrebsčine normalno-šolskega zaklada za l. 1891., katere bi utegnile vsled veljavnih naredeb deželnega šolskega sveta dogovorno z deželnim odborom nastati, pa bi presegale proračun, so pokriti iz blagajničnih preostankov l. 1890.

Murnik,
načelnik.

Klun,
poročevalec.

Potrebna študija o kvinkvenijah.

Malokdo pomisli, kako velika škoda se zgodi učitelju, ako ne dobi za jedno ali več let kvinkvenije.

Vzemimo sledeče slučaje, ki so se deloma djansko pripetili ali se pa utegnejo zgoditi še. Učitelj A služi že od l. 1869. Od tega leta naprej mu bodo šteta leta tudi v pokojnino, ker si je bil že v tem letu pridobil svedočbo usposobljenosti. Če bode služil nepretrgoma do l. 1909., dobil bode takrat celo pokojnino. Kako visoko pokojnino bode užival, tega nečemo tukaj razmotrovati, ampak le določiti, koliko bode do takrat na kvinkvenijah potegnil. Postal je definitiven v službi l. 1871. Pravico do prve kvinkvenije si je pridobil l. 1876. ter se mu je nakazala v letnem iznesku 60 gld.

V 1. kvinkvenalni dobi (1876—1881) je potegnil 5×60 gld. t. j. 300 gld.; v 2. kvinkvenalni dobi (1881—1886) 2×300 gld. = 600 gld.; v 3. (1886—1891) 3×300 = 900 gld.; v 4. (1891—1896) 4×300 gld. =

1.200 gld.; v 5. (1896—1901) 5×300 gld. = 1.500 gld.; v 6. (1901—1906) 6×300 gld. = 1.800 gld. torej skupaj 6.300 gld.

Več kakor šest kvinkvenij se učitelju ne more nakazati, ker se samo 30 službenih let šteje pri kvinkvenijah.

Od l. 1906. naprej do 1909 učitelj sicer ne bode dobil nobene nove kvinkvenije več, toda užival bode vse sedanje še, in potegnil bode za slednja tri leta svojega službovanja še $\frac{2}{3}$ od 1.800 gld. t. j. 1.080 gld. Tedaj bode ta učitelj potegnil v 33 letih svojega službovanja $6.300 + 1.080$ gld. t. j. skup **7.389 gld.** samo na kvinkvenijah. Lepa vsota.

Vsak učitelj pa ni tako srečen, da bi se mu bile kvinkvenije tako redno delile. Učitelj B služi tudi od l. 1869., postal je tudi on l. 1871 stalen v službi; tudi on je l. 1876. zaprosil kvinkvenije, a ni se mu hotela nakazati, prošnja njegova se ni rešila, marveč na razne načine zavlekla, tako, da se mu

je šele 1879 nakazala in šele od tega leta naprej dajala. Kaj mislite, ali je na škodi samo 180 gld., če bode služil tudi 40 let? On bode morebiti na škodi 1380 gld. in še v pokojnino se mu bode 60 gld. manj zaračunilo, ker se njemu morebiti ne bode dala 6. kvinkvenija, kakor učitelju A. Učitelj B bode namreč potegnil v 1. kvinkvenalni dobi (1879/84) 300 gld., v 2. (1884/88) 600 gld., v 3. (1889/94) 900 gld., v 4. (1894/99) 1200 gld., v 5. (1899/1904) 1500 gld. torej skupaj 4500 gld.

Če bode l. 1904. potrkal za 6. kvinkvenijo, utegnejo ga zavriniti rekoč: Ti si čez 30 let v definitivni službi, ne pripada ti več starostna doklada.

Užival bode slednjih pet let svoje službe (1904—1909) le prejšnjih pet kvinkvenij, t. j. 1500 gld. Dobil bode torej učitelj B v celem svojem življenju na starostnih doklad 4500 + 1500 gld, skupaj 6000 gld., t. j. **1380 gld.** (ako bi obrestni računili, bila bi škoda še večja) manj kakor A. Ali je po pravici ali po krivici toliko na škodi, o tem nočem razpravljati; dokazati smo le hoteli, da je škoda velikanska. Ta škoda se nekoliko zmanjša, ako se učitelju dá vendar šesta kvinkvenija l. 1904., čeravno je bil že pred 3 leti l. 1901. dopolnil 30. leto svojega stalnega službovanja. Vender je še **1080 gld.** na škodi; kajti ta škoda se je skozi šest kvinkvenalnih dob po 180 gld. ponavljala. Izračunili smo škodo, katero utegne imeti učitelj, ako se mu za nekaj let kvinkvenija ne privoli.

Če bodo šolske gosposke tako ugodno razlagale § 30. o kvinkvenijah, da pripada učitelju 6 starostnih doklad, vender bode znašala škoda pri dokladi v znesku letnih 40 gld. na koncu 30 letne službene dobe, ako je bil učitelj prikrajšan za 1 leto 240 gld. za 2 leti 480 gld., za 3 leta 720 gld., za 4 leta 960 gld., za 5 let 1200 gld. Če pa znaša starostna doklada 60 gld., znašala bode škoda, ako je kaznovan za eno leto, konec

30. službenega leta 360 gld., ako je prikrajšan za 2 leti 720 gld., za 3 leta 1080 gld., za 4 leta 1440 gld., za 5 let 1800 gld.

Ta kazen je torej velikanska še v tem ugodnem slučaju, če bodo dajala oblastva kvinkvenije čez 30. službeno leto. O tem pa ni dvombe več. Saj se je pripetil že slučaj, na kateri se morejo učitelji opirati. Na Štajerskem je služil učitelj T... v Žicah pri Konjicah. Temu je c. kr. deželni šolski svet v Gradci odbil kvinkvenijo, katero je bil zaprosil po 30. službenem letu. A na pritožbo se mu je od strani naučnega ministerstva pripoznala kvinkvenija.

Ako učitelj 30 let definitivno služi, pripada mu torej 6 kvinkvenij, ako le tudi nepretrgoma in z dobrim uspehom deluje. Če se mu odreka dober uspeh, naj terja disciplinarno preiskavo, da se mu krivda dokaže. V slučaju krivde se mu sme nekako za 1, 2, 3 leta odreči kvinkvenija. Ali kaznuje naj se ga le v jedini kvinkvenalni dobi, t. j. le v jedni kvinkvenalni dobi naj škodo trpi. Zavoljo tega naj bi se jasnejše glasil dotični §, ki govori o kvinkvenijah, namreč tako:

Konec 5 letne dobe se dobi 1. doklada,

"	10	"	"	"	"	2.	"
"	15	"	"	"	"	3.	"
"	20	"	"	"	"	4.	"
"	25	"	"	"	"	5.	"
"	30	"	"	"	"	6.	"

Vmes lahko odpade učitelju v kateri dobi posamezno leto vsled izvršene disciplinarne preiskave in naložene disciplinarne kazni. Ali da bi se učiteljem tako ogromne škode godile, pred tem naj se učitelji sami varujejo. Ali tudi šolska oblastva naj bodo naprošena, da se tako velike denarne kazni učiteljem ne nalagajo.

V tej stvari je prosila pomoči pri slavnem kranjskem deželnem odboru „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“.

IV. Lapajne — Krško.